ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

1 Identifikační údaje o škole ... 3
1.1 Název ŠVP ... 3
1.2 Údaje o škole ... 3
1.3 Zřizovatel ... 3
1.4 Platnost dokumentu ... 4
2 Obecná charakteristika školy ... 5
2.1 Velikost školy ... 5
2.2 Lokalita školy ... 5
2.3 Charakter a specifika budovy ... 5
3 Podmínky vzdělávání ... 6
3.1 Věcné podmínky ... 6
3.2 Životospráva ... 6
3.3 Psychosociální podmínky ... 7
3.4 Organizace chodu ... 8
3.5 Řízení mateřské školy ... 9
3.6 Personální a pedagogické zajištění ... 11
3.7 Spoluúčast rodičů ... 11
3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami ... 12
3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných ... 13
3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let ... 13
4 Organizace vzdělávání ... 15
5 Charakteristika vzdělávacího programu ... 16
5.1 Zaměření školy ... 16
5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu ... 16
5.3 Metody a formy vzdělávání ... 16
5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných ... 17
5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let ... 19
5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka ... 20
6 Vzdělávací obsah ... 21
6.1 Integrované bloky ... 21
6.1.1 Na cestu se připravíme, za zážitky vyrazíme. ... 21
6.1.2 Ať je zima, ať je mráz, dobrodružství čeká nás. ... 26
6.1.3 Jen si děti všimněte, co je krásy na světě. ... 34
6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu ... 40
6.3 Dílčí projekty a programy ... 40
7 Systém evaluace ... 41

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
MOTIVAČNÍ NÁZEV: Chci se učit, chci si hrát, naučit se povídat!

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola, Karla Čapka 12a, Krnov, okres Bruntál, příspěvková organizace
SÍDLO ŠKOLY:

Karla Čapka 2099/12a, 794 01 Krnov

KONTAKTY:

e-mail: mskcapka@seznam.cz
web: www.karlacapka.cz

REDIZO: 600132161
IČO: 60802707
IZO: 107620359
STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Bc. Věra Kuchařová
ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Koordinátor tvorby ŠVP - Bc. Ivana Žižková

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Město Krnov
ADRESA ZŘIZOVATELE:

Hlavní náměstí 96/1, Pod Bezručovým vrchem, 794 01 Krnov

KONTAKTY:

Odbor sociální a školství – Mgr. Lenka Kumarci, vedoucí oddělení školství, tel.: 554697401, e-mail: lkumarci@mukrnov.cz

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: 1.9.2023

VERZE ŠVP: 1

ČÍSLO JEDNACÍ: 1/9/2023

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 28. 8. 2023

DATUM PROJEDNÁNÍ SE ZŘIZOVATELEM: 30. 8. 2023

…… ……

ředitel školy Razítko školy

Bc. Věra Kuchařová

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 120
Počet tříd: 4 třídy speciální a 1 třída běžná
Počet pracovníků: 18 pedagogických a 13 nepedagogických pracovníků
V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

V širším centru města, v blízkosti rušné ulice.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Oplocený komplex tří budov, spojených koridorem chodeb a dvou zahrad.

Dopravní dostupnost školy:

V blízkosti zastávka HMD a železniční nádraží.

Informace z historie školy:

Mateřská škola byla postavena v roce 1981. Objekt je udržován, budovy byly zatepleny, okna jsou plastová, vytápění je dálkové. Topná tělesa jsou nová. Byla zrekonstruována kuchyň, která slouží jako vývařovna pro další mateřské školy ve městě. Ve všech prostorách jsou rekontruovány toalety a umývárny pro děti a sprchy pro zaměstnance. Je zpracována projektová dokemntace na rekonstrukci elektroinstalace a další projektová dokumentace řeší přístavbu, která by zahrnovala prostor pro sborovnu, logopedický kabinet a kancelář. Postupně dochází k odměně zařizovacích předmětů, sanitárních předmětů, rekonstrukce a vybavení kuchyně i zahrady.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Dostatečně velké prostory. Zahrada svým vybavením umožňuje rozmanité pohybové a edukační aktivity.

Nábytek i ostatní vybavení je přizpůsobeno antropometrickým požadavkům.

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku.

Hračky a pomůcky jsou umístěny tak, aby si je děti mohly samostatně brát. Děti se svými výtvory podílejí na výzdobě interiéru budovy.

Logopedické kabinety jsou vybaveny pomůckami pro rozvoj řečových i kognitivních kompetencí. Pracoviště fyzioterapie je vybaveno speciálními kompenzačními pomůckami pro fyzioterapii a rozvoj pohybových funkcí.

Dětem slouží velká a malá zahrada, které plně zajišťují dostatek pohybových i sezónních aktivit. Do obou zahrad byly instalovány houpačky a skluzavky, na velké i malé zahradě je sestava prolézaček různého typu.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Je zpracována projektová dokemntace na rekonstrukci elektroinstalace a další projektová dokumentace řeší přístavbu, která by zahrnovala prostor pro sborovnu, logopedický kabinet a kancelář. V rámci rozpočtu jsou průběžně doplňovány herní prvky na školní zahrady.

3.2 Životospráva

Strava je pestrá, vyvážená a plnohodnotná, odpovídá biologickým potřebám dětí. Obsahuje dostatek ovoce a zeleniny, zejména syrové, dostatek nízkotučných výrobků, libového masa, ryb, drůbeže, luštěnin, zajišťujeme dostatečný pitný režim. Děti jsou vedeny k sebeobsluze při stolování a nejsou násilně nuceny do jídla.

Uspořádání dne respektuje biorytmus dětí a zachovává pravidelnost. Umožňujeme co nejvíce příležitostí ke spontánnímu pohybu, spontánní hře a dostatečnému pobytu na čerstvém vzduchu. Individuální uspokojování fyzických potřeb dítěte.

Dostatečný pobyt na čerstvém vzduchu s vyloučením nebo omezením pobytu v době pylových náletů a inverzního počasí (řešíme dle aktuálního stavu).

Respektujeme potřebu dostatečného pohybu dítěte při hrách. Využíváme pohybových aktivit při pobytu venku, v dostatečné míře umožňujeme dětem spontánní, volný pohyb se zařazením všech přirozených cvičení .

Střídáme náročnějších činností s činnostmi odpočinkovými, řízených činností s činnostmi volnými. Respektujeme individuální potřebu spánku u každého dítěte, pokud děti neusnou, umožní jim učitelky různé klidové aktivity.

Zajišťujeme individuální fyzioterapii dle předpisu odborného ošetřujícího lékaře – zajišťuje fyzioterapeut. Rozvíjíme koordinaci hrubé motoriky i jemné motoriky, zpřesňujeme senzomotorickou koordinaci.

- Do konce roku 2022 vybavení logopedického kabinetu

- Září 2022 zavedení pedagogické diagnostiky iSophi

- Září 2022 digitalizace do škol, zakoupení notebooku a robotických učebních pomůcek

- 2023 - v návrhu rozpočtu požadavek na výměnu herních prvků na školní zahradě a obnova nábytku v hernách

- V dalších létech zlepšování podmínek a nákup vybavení dle finančních možností školy

3.3 Psychosociální podmínky

Z důvodu posílení bezpečnosti a ochrany dětí v MŠ a zamezení pohybu cizích osob v prostorách budov jsou všechny vchody do mateřské školy zajištěny elektronickými zámky. Otvírání dveří je přístupno rodičům pomocí čipů. Vstupní branky do zahrad zabezpečeny nejsou. Zabezpečení je řešeno v rámci projektové dokumentace rekonstrukce elektroinstalace. O realizaci je požádáno zřizovatele.

Dáváme možnost postupné adaptaci nově příchozím dětem. Děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem a chvatem. Adaptační potíže dětí jsou řešeny individuálně.

Respektujeme individuální potřeby dětí a rovnocenné postavení všech dětí. Vzdělávací nabídka odpovídá schopnostem a potřebám dětí.

Dbáme na rovnocenné postavení všech dětí. Našim cílem je společné prožívání dětí zdravých, dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí z kulturně odlišného prostředí.

Pravidla soužití jsou nastavena. Volnost a osobní svoboda dětí je vyvážena potřebným řádem.

Pedagogický styl je podporující a projevuje se vstřícnou a naslouchající komunikací, počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte.

Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům, nenásilně ovlivňuje prosociální vztahy (prevence šikany).

Děti se spolupodílejí na plánování různých aktivit, mají možnost svobodné volby zapojení do aktivit. Volí si pracovní skupinu a způsob práce. Děti mají možnost iniciovat vlastní hru a volbu rolí v ní. Jsou využívána pravidla třídy a jsou aplikovaná kdykoli je potřeba. Děti se mohou zapojit do řešení sociálního konfliktu.

Dětem je dávána korektní zpětná vazba na jejich práci i chování, je podporována jejich sebekontrola. Děti jsou vedeny k pozitivnímu sebehodnoceni i k ke konstruktivní zpětné vazbě směřující k ostatním dětem s využitím pomůcek ke komunikaci.

Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Dospělí se chovají důvěryhodně a spolehlivě (autenticky), vyjadřují se o všech dětech s úctou a respektem. Dětem je poskytována možnost mluvit o svých zážitcích, zkušenostech, vyjádřit myšlenku, nápad.

Učitel se programově věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí).

Postupné zavádění prvků formativního hodnocení svyužitím didaktického materiálu (dle individuálních schopností dětí).

3.4 Organizace chodu

Denní řád je dostatečně pružný, reaguje na individuální potřeby dětí. Ranní scházení dětí: do 8:30 hod. Rozsah povinného předškolního vzdělávání: 8:00 až 12:00 hod.

Řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity jsou zařazovány pravidelně.

Dle možností a podmínek je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek ve třídě, optimálně alespoň v rozsahu dvou a půl hodiny.

Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.

Při vstupu dítěte do MŠ je uplatňován individuální přizpůsobený adaptační režim. Klidné, přirozené a plynulé přechody mezi činnostmi.

Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru.

Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti.

Je dbáno na osobní soukromí dětí zřízením relaxačních koutků.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky.

Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

- Postupně více zařazovat skupinové aktivity. Zapojovat všechny asistenty pedagoga do skupinových činností.

- Více využívat možnosti situačního učení prostřednictvím pobytu venku, popř. exkurzí, výstav apod.

- Digitální gramotnost - rozvoj dle individuálních schopností dětí.

- Nabízet pestré vzdělávací aktivity a k nim volit odpovídající formy a metody vzdělávání.

3.5 Řízení mateřské školy

Je zpracována organizační struktura. *Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny.*

Mateřská škola má 3 úseky:

- Úsek pedagogických pracovníků
- Úsek školní jídelny
- Úsek úklidu, údržby a technického zajištění provozu

Pravomoce a odpovědnost:

Ředitelka mateřské školy

Zástupkyně ředitelky

Vedoucí školní jídelny

Koordinátor ŠVP

Koordinátor inkluze a vedoucí logopedického kabinetu

Vedoucí BOZP a PO

Preventista sociálně patologických jevů

Koordinátor EVVO

Pracovník ICT

Vnitřní komunikační systém - sdílené dokumenty, Teams.

Vnější komunikační systém - www stránky, facebook uzavřené soukromé skupiny tříd.

Při vedení zaměstnanců ředitel vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.

Ředitel školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.

Pedagogický sbor pracuje jako tým.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční.

Ředitelka vychází z analýzy a využívá zpětné vazby.

Ředitelka ve spolupráci s koordinátorem ŠVP a učitelkami vypracovává školní vzdělávací program.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími organizacemi v místě. V rámci projektu MAP spolupráce rozšířena na oblast krnovska i osoblažska.

- 2023 zavádění portfólia pedagogických pracovníků.

- Zapojení do MAP na další období 2023 - 2026.

- Využít systém Teams jako funkční komunikační systém pro celou organizaci (pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci).

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Všichni pedagogičtí pracovníci splňují vzdělání dle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících. Individuální logopedickou péči pod vedením klinického logopeda zajišťují logopedické asistentky (VŠ, Bc. speciální pedagogika).

Pedagogický sbor funguje na základě jasně vymezených pravidel.

Pedagogové se průběžně sebevzdělávají.

K profesnímu rozvoji jsou využívány tzv. Sborovny.

Je podporována profesionalizace pracovního týmu, sleduje se další růst profesních kompetencí.

Služby učitelů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti.

Podle možností a podmínek je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek ve třídě, optimálně alespoň v rozsahu 2,5 hodiny.

Zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem.

Logopedická péče je zajišťována učitelkami (Bc. speciální pedagogika, logopedie), ve spolupráci s klinickou logopedkou PaedDr. Stodůlkovou.

Mateřská škola úzce spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, případně dalšími odbornými pracovišti (klinický psycholog, klinický psychiatr, pediatr).

iSophi - proškolení učitelů v diagnostickém programu (podzim 2022).

Plán DVPP na další období, zajištění finančních prostředků ve spolupráci s MAP.

3.7 Spoluúčast rodičů

Snažíme se, aby ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panovala oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství.

Učitelé sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů, organizovaných MŠ nebo třídou. *Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje.* Klub rodičů při Mateřské škole, Karla Čapka 12a, Krnov, z.s. – jeho hlavním

posláním je rozvoj všestranné spolupráce a partnerské komunikace mezi rodiči a představiteli mateřské školy,

Pedagogové pravidelně informují rodiče o individuálních pokrocích dítěte *v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání.*

Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě; nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí. Nabízíme poradenský servis – kontakty na odborná pracoviště, nabízíme zapůjčení odborných knih a časopisů. Pravidelně poskytneme konzultace z oblasti logopedické terapie.

Nabídnout rodičům setkávání s odborníky na aktuální témata týkající se výchovně vzdělávací práce.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Prostředí mateřské školy je maximálně bezpečné s ohledem na potřeby dítěte se SVP (bezbariérový přístup, zvýšený bezpečnostní dohled), je zabezpečena možnost pohybu a orientace dítěte v prostorách školy pomocí dostupných technických prostředků nebo lidských zdrojů.

V mateřské škole jsou k dispozici kompenzační (technické a didaktické) pomůcky dle potřeb konkrétního dítěte.

Je zajištěna kvalitní průběžná speciálně pedagogická péče (logopedická, strukturované učení …) a v průběhu celého dne jsou *v* využívány individuální činností .

Mateřská škola zajišťuje spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství.

V souladu s právními předpisy je snížen počet dětí ve třídě.

Podle stupně přiznaného podpůrného opatření je přítomen asistenta pedagoga.

Vzdělávání dítěte probíhá ve vhodném komunikačním systému.

Od září 2022 - zařadit komunikační materiály pro děti z Ukrajiny.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola dle svých možností vytváří takové materiální podmínky, které umožní dítěti jeho talent rozvíjet.

Mateřská škola má dostatek materiálů, knih a didaktických pomůcek, kterými může dále rozvíjet kognitivní schopnosti dětí.

Případné v *zdělávání nadaných dětí bude probíhat takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu.*

Při vzdělávání budou vytvářeny vhodné organizační podmínky.

Pedagogové podporují zvídavost dítěte, povzbuzují ke kladení otázek, podporují hledání vlastních cest a způsobů řešení, tvořivost, kombinační schopnosti a originalitu.

Dle případného nadání dítěte bude MŠ spolupracovat s odborníky ze školského poradenského zařízení, se zákonnými zástupci dítěte a dalšími subjekty.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.

Ve věkově heterogenní třídě jsou pro zajištění bezpečnosti znepřístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.

Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.

Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte.

Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.

Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).

Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.

Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.

Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.

Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.

V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

Průběžné doplňování didaktických pomůcek a hraček pro dětí dvou až tříletých.

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Pět tříd heterogenních, z toho 4 třídy logopedické a jedna třída běžného typu..

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Do logopedických tříd jsou zařazovány děti na základě doporučení ŠPZ. Je brán zřetel na *sourozenecké vazby, zohledňování přání rodičů. Děti s těžším stupněm podpůrných opatření jsou rovnoměrně umístěny do všech tříd.*

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Souběžné působení dvou učitelů je zajištěno v části řízených činností, při pobytu venku, hygieně a stolování dětí. Po uložení dětí k odpočinku mají učitelé prostor ke sdělování informací o jednotlivých dětech, pedagogické diagnostice, předávání informací rodičům.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Kritéria jsou vyvěšena spolu s oznámením termínu zápisu a to v informační tabuli (vstup do MŠ), u všech vstupních dveřích do MŠ, na webových stránkách MŠ, Kritéria zpracovává ředitelka mateřské školy a jsou v souladu s platnou legislativou.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Individuální logopedická péče je zajišťována v dopoledních hodinách v logopedických kabinetech. Individuální edukační péče je zařazována v průběhu celého dne s ohledem na individuální potřebu dětí.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

• Vytvářet podmínky pro společné vzdělávání dětí zdravých a dětí se zdravotním postižením.

• Nabídnout rodinám dětí s postižením spoluprožívat, podílet se, zažít pocit, že nejsou na všechno sami.

• Rozvíjet osobnost každého dítěte v souladu s moderními trendy a požadavky, každé dítě chápat jako jedinečnou osobnost.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

- Vytvářet podmínky pro společné vzdělávání dětí zdravých a dětí se zdravotním postižením, vytvářet rovné podmínky pro všechny děti.
- Ve spolupráci s rodiči, se školskými poradenskými zařízeními a zdravotnickými subjekty zajistit komplexní péči dětem se zdravotním postižením (fyzioterapie, klinická logopedie).
- Nabídnout rodinám dětí s postižením možnost spoluprožívat, podílet se, zažít pocit, že nejsou na všechno sami.
- Rozvíjet osobnost každého dítěte v souladu s moderními trendy a požadavky, každé dítě chápat jako jedinečnou osobnost.
- Zajistit dětem bezpečné a podnětné prostředí.
- Vést děti k samostatnosti, ke vzájemnému respektování a pochopení různosti, vést děti ke spolupráci.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Formy řízených činností:

- individuální

- skupinová

- frontální

Metody vzdělávání:

Metody vzdělávání:

- prožitkové

- situační

- kooperativní

- spontánní sociální

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

U dětí s mírou podpory 1. stupně:

- Pozorování chování dítěte v průběhu celého dne
- Zjišťování úrovně dosažených znalostí, vědomostí a dovedností
- Analýza výtvarných prací, manuálních schopností
- Rozhovor se zákonnými zástupci
- Stanovení metod práce, způsobu kontroly osvojení si znalostí a dovedností
- Stanovení termínu přípravy PLPP – ředitelka, zákonní zástupci, učitelky
- Zpracování PLPP – písemně, učitelky
- Průběžné vyhodnocování PLPP – pokračování v poskytování podpůrných opatření, případné doporučení vyšetření na příslušném školském poradenském zařízení – nejpozději do 3 měsíců od vystavení PLPP.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

U dětí s mírou podpory 2. až 5. stupně:

- IVP sestavují třídní učitelky. IVP má písemnou podobu a vypracovává se na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ)

- Před jeho zpracováním - konzultace s pracovníkem ŠPZ
- Konzultace se zákonnými zástupci dítěte - stanovení metod práce, způsobů průběžné kontroly osvojení znalostí a dovedností
- Ředitelka školy stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, popř. s dalšími odborníky (klinický logoped, fyzioterapeut apod.)
- Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ.
- Třídní učitelky projednají se zákonnými zástupci dítěte IVP a zajistí jejich písemný informovaný souhlas
- IVP se vyhodnocuje v pololetí a na konci školního roku. Zákonné zástupce seznámíme s výsledky hodnocení. Na základě vyhodnocení pokračujeme dále v podpůrných opatřeních dle metodické podpory ŠPZ.

Pravidla pro zapojení další subjektů:

Po konzultaci a souhlasu zákonných zástupců spolupracujeme s dalšími odbornými pracovišti (zdravotnické, školské subjekty a neziskové organizace).

Zodpovědné osoby:

Ředitelka - zodpovídá za systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, zajišťuje včasné vykazování, pověřuje učitelky sestavením PLPP, IVP a komunikací se zákonnými zástupci.

Koordinátor inkluze – metodicky vede učitelky, kontroluje plnění podpůrných opatření, kontroluje potřebu a nákup pomůcek, IVP a jeho vyhodnocování. Spolupracuje se všemi ŠPZ. Předává potřebné informace učitelkám, zákonným zástupcům, pověřenému pracovníkovi ŠPZ.

Učitelky – zajišťují vzdělávání dětí dle doporučených podpůrných opatření, nakupuji učební pomůcky dle doporučení ŠPZ, vypracovávají PLPP a IVP, pokud je třeba, včetně jejich vyhodnocení, zpracovávají pedagogické zjištění. Metodicky vedou asistenty pedagoga .

Asistenti pedagoga – zajišťují vzdělávání svěřených dětí, uplatňují doporučené metody, řídí se doporučením ŠPZ a IVP, ověřují správné pochopení instrukcí, podílí se na budování sebeobslužných návyků, na zvládnutí denního režimu, rozvíjí pohybové, smyslové a kognitivní funkce, podílí se na vytváření vztahu k vrstevníkům, podílí se na zpracování dokumentace.

Logopedické asistentky – zajišťují logopedickou intervenci dle doporučení ŠPZ, zaměřují se na rozvoj všech rovin řeči, spolupracují s klinickým logopedem, pracovníkem ŠPZ, zákonnými zástupci, které metodicky vedou. Pravidelně informují učitelky o průběhu logopedické terapie a jejích výsledcích.

Další odborníci:

Klinický logoped – metodické vedení logopedických asistentek, spolupráce se zákonnými zástupci.

Konzultanti SPC – doporučují míru podpory a podpůrná opatření, vyhodnocují individuální pokroky dětí, spolupracují se zákonnými zástupci, metodicky vedou učitelky a logopedické asistentky.

Přehled předmětů speciálně pedagogické péče:

Logopedická terapie - podpora dětí v běžné třídě.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Organizace vzdělávání:

- Dětem je umožněn individuálně přizpůsobený adaptační režim.
- Ranní scházení je u 2 letých dětí posunuto dle potřeby i po 8. hodině.
- Je dbáno na dostatek času na veškeré aktivity včetně převlékání a stravování.
- V souladu s právními předpisy počet dětí ve třídě mateřské školy je snížen.
- Při plánování činností v mateřské škole vycházíme z potřeb a zájmů dětí, aby vyhovoval jejich individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem.

Bezpečnost:

- Podle § 5 odst. 2 vyhlášky o předškolním vzdělávání ředitelka MŠ stanoví počet učitelů tak, aby upravoval počet dětí při jejich pobytu mimo místo poskytovaného vzdělávání (areál mateřské školy), aby byla eliminována případná bezpečnostní rizika.
- Prostorové podmínky odpovídají hygienickým požadavkům stanovené vyhláškou č. 410/2005 Sb .
- Ve věkově heterogenní třídě jsou pro zajištění bezpečnosti jiným způsobem znepřístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.

Vzdělávání:

- Pro úspěšné vzdělávání dětí od dvou let je brán ohled na specifika související s úrovní motoriky, jazykového, psychického vývoje dítěte, na jiné tempo rozvoje prosociálních vztahů mezi dětmi.

- Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb dětí.
- Rozdíly v psychomotorickém vývoji jednotlivých dětí jsou výrazné. Proto sledujeme pokroky konkrétního dítěte. (Pozor na vzájemné srovnávání dětí).
- Plánování a realizace konkrétních vzdělávacích činností jsou přizpůsobena možnostem a schopnostem dětí. Podle toho učitel volí metody a formy práce - nápodobou, situačním učením, opakováním činností, děti potřebují pravidelné rituály.
- Činnosti je důležité průběžně střídat, sladit spontánní s řízenými.
- Největší prostor musí být ponechán volné hře a pohybovým aktivitám.

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Cílem poskytované jazykové přípravy děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu.
Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.
Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí.
V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole, budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.
Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Na cestu se připravíme, za zážitky vyrazíme.

Název integrovaného bloku	Na cestu se připravíme, za zážitky vyrazíme.
Oblast	Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	**Název IB:** **Na cestu se připravíme, za zážitky vyrazíme.** **Časový úsek:** září, říjen, listopad **Charakteristika IB:** **Citlivým přístupem se budeme snažit o adaptaci a radostný vstup dítěte do mateřské školy.** Budeme vytvářet pro děti takové podmínky, aby byly spokojené a v duševní pohodě. Ve zlepšování vztahů mezi dětmi budeme navazovat na loňské zkušenosti, starší děti budou v této výchovné oblasti nápomocny svým mladším kamarádům. **Záměrem bude navodit radostnou atmosféru ve třídě** , těšit se na společný pobyt dětí ve školce a na společně strávené chvíle a zážitky: - **utvářet pěkné vztahy mezi sebou navzájem** , poznávat kamarády, vnímat odlišnosti, jak vypadá kamarád, jaký je, že nemusíme být všichni stejní a že se umíme sobě navzájem přizpůsobit. - **seznámit se s pravidly společného soužití v MŠ** , chovat se navzájem slušně a zdvořile, být tolerantní. - **poznávat prostředí školy a jejího okolí** , naučit se dodržovat režim MŠ. Budeme vytvářet **pozitivní vztah k rodině** : vědět, že rodina je místem jistoty a bezpečí. V tomto bloku se budou děti **seznamovat s podzimním ročním obdobím** a naučí se rozlišovat základní znaky tohoto období (změny počasí a s tím spojené přírodní jevy – mrholení, déšť, mlhy, jinovatka apod.). Osvojovat si **základní poznatky o přírodě a všímat si proměn v různých přírodních ekosystémech – pole, zahrada, les.** Obeznámit s plody podzimu (získat znalosti o velikosti, tvaru, chuti, vůni). Objevovat význam ovoce a zeleniny pro zdraví člověka.

Název integrovaného bloku	Na cestu se připravíme, za zážitky vyrazíme.
	Zdravý životní styl - co znamená být zdravý a jak funguje naše tělo a naše smysly. Děti se naučí rozpoznat zdravé od škodlivého, mluvit o svých pocitech, zdravotním stavu. Osvojí si poznatky o svém těle a seznámí se s pravidly dodržování osobní hygieny, bezpečnosti a prevence před úrazem i nemocí. Cílem je **vést děti ke kladnému vztahu k přírodě** , vědět a znát, která zvířata se ukládají k zimnímu spánku, která odlétají do teplých krajin a která u nás přezimují. Přiblížit a seznámit děti s významem lesa pro člověka a vést děti chránit naše lesy, starat se o ně. Znát a umět pojmenovat některá zvířata, hmyz, stromy listnaté i jehličnaté, keře, plody lesa. Děti se budou seznamovat s různými činnostmi v oblasti výtvarné, hudební, pohybové, jazykové. Rozvíjet pracovní zručnost dovednost s různým přírodním materiálem. Během měsíce **provedeme vstupní diagnostiku dítěte** (průběh adaptace, stupeň sebeobsluhy, návyky stolování, znalost barev, hrubá a jemná motorika, grafomotorika a kresba atd.).

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
		poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
		vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
		učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
		sledovat očima zleva doprava
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	všímat si změn a dění v nejbližším okolí
		mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
		začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
		adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
		vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	získání relativní citové samostatnosti	odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními
		pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
		projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	rozvoj schopnosti sebeovládání	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
		porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
	uvědomění si vlastního těla	zachovávat správné držení těla

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)		ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
		rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohoupoškozovat, všímat si nepořádků a škod, upozornit na ně

6.1.2 Ať je zima, ať je mráz, dobrodružství čeká nás.

Název integrovaného bloku	Ať je zima, ať je mráz, dobrodružství čeká nás.
Oblast	Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	**Název IB:** **Ať je zima, ať je mráz, dobrodružství čeká nás.** **Časový úsek:** prosinec, leden, únor **Charakteristika IB:** **Tento blok se ponese v duchu prožívání adventního období, zaměříme se na vánoční tradice a zvyky, na přípravu Vánoc v MŠ.** Děti se seznámí s obdobím přípravy a prožívání Vánoc, přes Mikuláše až k Ježíškovi. Budou poznávat atmosféru adventu, prožívat zvyky a tradice, budou se aktivně podílet na

Název integrovaného bloku	Ať je zima, ať je mráz, dobrodružství čeká nás.
	výzdobě školy a přípravě vánoční besídky. Přirozeným způsobem budeme podporovat rozvoj estetického vnímání, cítění a prožívání, budeme posilovat citové vztahy v mateřské škole. Vytvoříme si slavnostní a radostnou atmosféru. Svátky budeme prezentovat jako období očekávání, které by mělo být časem lásky a vzájemného porozumění mezi lidmi, soustředěné na své blízké a rodinu. Zároveň se děti seznámí s povánočním časem – Tří králů, uvědomíme si nutnost pomáhat druhým, slabším, v nouzi a v případě potřeby umět požádat o pomoc druhého pro sebe i pro jiné. **Dětem přiblížíme charakteristické znaky zimy, vlastnosti sněhu, ledu, mrazu, změny počasí** (co je jinovatka, sněhová vločka) a její dopady na naši přírodu ve všech ekosystémech (lesy, pole, zahrady). Pozorovat budeme typické zimní počasí a s tím spojené správné pojmenování jednotlivých druhů oblečení. **Seznámíme děti, jak můžeme pomáhat zvířatům v zimě** . Budeme poznávat různé stopy ve sněhu a zjišťovat jak můžeme pečovat o ptáky a zvířata v zimě. **Zaměříme se zároveň na zdravý životní styl** , jak se chránit před nemocemi nebo úrazem (vitamíny, bezpečná chůze po náledí apod.) V tomto tématu budeme prohlubovat poznatky a možnosti zimních aktivit v přírodě. Prostřednictvím zimních sportů povedeme děti k poznání, že pohyb je důležitý pro naše zdraví, ale je nutné zároveň dbát na bezpečnost svou i druhých. Během sněhových hrátek budeme rozvíjet u dětí pohybové schopnosti a dovednosti, posilovat jejich sebedůvěru. **S dětmi budeme objevovat tajemství vesmíru** , prozkoumáme zákonitosti naší planety. Seznámíme děti s vědami, které se zabývají zkoumáním vesmíru – kosmonautika, astronomie atd. Dle možností zajistíme výlet do Planetária v Ostravě. Řekneme si mnoho zajímavého o naší planetě Zemi a základy o naší vlasti. Budeme poznávat, jak se střídá den a noc, pojmenujeme světadíly a zjistíme, kde se nachází naše vlast. **K zimnímu období neodmyslitelně patří tradice masopustu a karnevalové veselí v maskách.** **Prostřednictvím pohádek a pohádkových příběhů** budeme podněcovat představivost, rozvíjet fantazii, předčtenářské dovednosti, vyjadřování a řeč dítěte. Vydáme se na dobrodružnou cestu pohádkovou říší. Děti budou seznámeny s různými typy pohádek (bajky, veršované apod.), se způsobem prezentování pohádek – maňáskové, loutkové a hrané divadlo, pantomima. Během měsíce ledna proběhne **pololetní diagnostické hodnocení dětí** (průběžné vyhodnocení jednotlivých oblastí – jemná motorika a grafomotorika, hrubá motorika, řeč, znalosti a dovednosti).

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj společenského i estetického vkusu	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
	posilování přirozených poznávacích citů (zvídavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
		chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
		naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	sledovat a vyprávět příběh, pohádku
		utvořit jednoduchý rým
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
		chápat slovní vtip a humor
	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	rozhodovat o svých činnostech
		uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
		všímat si změn a dění v nejbližším okolí
	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
		vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
		chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
		naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou	třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	sledovat a vyprávět příběh, pohádku
		utvořit jednoduchý rým
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
		chápat slovní vtip a humor
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
		chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
		naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
		poznat některá písmena a číslice, popř. slova

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	rozhodovat o svých činnostech
		uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
		zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
		mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodnýmzpůsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

6.1.3 Jen si děti všimněte, co je krásy na světě.

Název integrovaného bloku	Jen si děti všimněte, co je krásy na světě.
Oblast	Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	**Název IB:** **Jen si děti všimněte, co je krásy na světě.** **Časový úsek:** březen, duben, květen, červen, červenec a srpen **Charakteristika IB:** **Seznámíme děti s rozmanitostí jarní přírody, jejím vývojem a proměnami v předjaří i na jaře.** Seznámíme s životními podmínkami rostlin a květin, jednotlivé druhy jarních květin pojmenujeme. Budeme si všímat nového života v přírodě, upevňovat sounáležitost s živou a neživou přírodou. **Budeme poznávat a objevovat různé druhy zvířat** – hospodářských, volně žijících i exotických. Poznáme jednotlivá hospodářská zvířata a jejich mláďata, seznámíme se se způsobem jejich života, užitku a významu. Budeme pozorovat a poznávat zvířata u vody, ve vodě, na paloučku - zdůrazníme význam včel. Jaký význam mají pro naše zdraví a náš život. **Vyzkoušíme si, jak zvládají předškolní děti úlohu školáka** . Zjistíme, na kterou ZŠ půjdou předškolní děti k zápisu. Zaměříme se na jejich specifickou přípravu – matematické dovednosti, piktogramy, symbolizace. Děti budeme učit, že je nutné překonávat překážky na cestě k úspěchu, budeme u nich posilovat potřebu učit se a prožívat radost z výsledků své práce.

Název integrovaného bloku	Jen si děti všimněte, co je krásy na světě.
	Děti seznámíme **s různými druhy profesí a povolání**, s významem práce pro člověka a pro celou společnost. **Připravíme se na svátky jara - Velikonoce**, poznáme další zvyky a tradice pašijového týdne, velikonočních svátků, vynášení Morény nebo pálení čarodějnic. **Na oslavu svátku maminek** s dětmi nacvičíme pásmo písniček, básniček a tanečků. V rámci tohoto bloku chceme poukázat na důležitost rodiny, na její členy. Připomeneme si, jak je důležité si navzájem pomáhat a být k sobě ohleduplní. **Seznámíme se s dopravními prostředky, dopravními předpisy** a pozornost budeme věnovat bezpečnému a správnému chování na vozovce, prevenci úrazu a způsobu přivolání pomoci a poskytnutí první pomoci. **Budeme se zabývat významem vody pro člověka,** zvířata, rostliny, koloběhem vody a vody jako pomocníka, ale i nebezpečného živle. **U příležitosti Dne Země se budeme zabývat ekologickou ochranou naší přírody**, tříděním odpadu, exhalacemi, čistotou vody a jejím šetrným zacházením apod. **Řekneme si mnoho zajímavého o naší vlasti**, budeme poznávat jiná města, kraje a země. **Společně oslavíme mezinárodní den dětí** a upozorníme, že všichni jsme lidé, i když nejsme stejní – barva pleti, národnost, řeč, kultura, zdravotní stav, ale přesto všichni sobě rovni. **Pasování školáků -** čeká nás rozloučení s budoucími školáky. **Budeme se těšit na prázdniny** a vyprávět si, kam pojedeme a co pěkného nás čeká. Budeme co nejvíce upřednostňovat činnosti a vzdělávání při prodloužených pobytech venku na školní zahradě, v přírodě na procházkách, výletech do okolí, relaxační a odpočinkové aktivity (např. hry s vodou v brouzdališti apod.). Pěkné počasí nám umožní činnosti přenášet do přírody, budeme mít větší prostor pro rozvoj fyzické zdatnosti. Budeme pro děti vytvářet pohodovou, radostnou atmosféru. Děti se budou učit charakteristické znaky nejteplejšího ročního období a rozlišovat od ostatních ročních období. Děti budeme učit, jak se vyhnout nástrahám, které je mohou během prázdnin potkat. Jak jednat v případě, že se někdo ztratí, nebo zraní. Jak se chovat k ostatním lidem, hlavně neznámým lidem, jak s nimi jednat, komu důvěřovat a komu ne. V červnu provedeme **pedagogickou diagnostiku na konci školního roku** (vyhodnocení pokroku dětí v jednotlivých oblastech).

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
		formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	domluvit se slovy i gesty, improvizovat
		poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
	získání relativní citové samostatnosti	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	zorganizovat hru
	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
	vytváření základů pro práci s informacemi	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
		postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
		řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
		nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
		poznat napsané své jméno
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodnýmzpůsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činorodost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
	poznávání jiných kultur	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

- Integrované tematické bloky si učitelky rozpracovávají v třídních vzdělávacích programech do podtémat, která jsou nezávazná a nejsou pevně časově ohraničena. Plánování učitelek není dogmatickou činností. Učitelky pružně reagují na potřeby, které vyplývají ze života třídy a jsou schopny své plány kdykoliv přizpůsobit novým potřebám. Jejich časovou délku i jejich obsah si určují učitelky podle zájmu dětí a aktuálního stavu ve třídě nebo mateřské škole.
- Základem je osobnostně orientovaná prožitková výchova postavená na tradicích českého předškolního vzdělávání. V zájmu kolektivu se netlumí svoboda a individuální rozvoj jedince. Děti se učí tím, že jednají, konají a prožívají konkrétní situace.
- Podtémata jsou dostatečně široká, aby poskytovala dostatek podnětů k činnostem. Učitelky konkretizují cíle i obsah tak, aby vyhovoval skladbě dětí ve třídě. Třídní vzdělávací program učitelky dotváří průběžně tak, aby mohly reagovat na svou diagnostickou a evaluační činnost.

6.3 Dílčí projekty a programy

Dílčí projekty a programy budou plánovány a realizovány v rámci třídy - TVP

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Koncepce a rámec školy				
Pedagogické vedení školy				
Kvalita pedagogického sboru				
Vzdělávání				
Vzdělávací výsledky				
Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti)				